

Жиззах вилоят ҳоқимлиги, вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари
бирлашмаси Кенгаши ҳамда Савдо-саноат палатаси вилоят
худудий бошқармасининг

Қ Ҷ Ш М А Қ А Р О Р И

2019 йил «27» ноябрь
2019 йил «18» ноябрь
2019 йил «18» ноябрь

№ 01-2185
№ 18-28^с
№ 431

Жиззах вилоят ҳоқимлиги, вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ҳамда Савдо-саноат палатаси вилоят худудий бошқармаси ўртасида меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий ҳимоясини ташкил этиш бўйича ҳамкорлик қилиш тўғрисида 2019-2021 йиллар учун “Минтақавий келишув”ни тасдиқлаш ҳақида.

Жиззах вилоят ҳоқимлиги, касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ҳамда Савдо-саноат палатаси худудий бошқармаси ўртасида меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий манфаатларини, меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича 2019-2021 йиллар учун мўлжалланган Минтақавий келишувда белгиланган аҳолининг ижтимоий ночор қатламларига, ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлар, кўп фарзандли ёрдамга муҳтож оилаларга ҳомийлик асосида ижтимоий ҳимоялашни янада кучайтириш, меҳнат шароитлари ва муҳофазаси, бандликни таъминлаш, ижтимоий имтиёз ва кафолатлар бериш, соғломлаштириш, ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш ишларида амалий ҳамкорликни давом эттириш мақсадида Жиззах вилоят ҳоқимлиги, вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раёсати ва Савдо-саноат палатаси вилоят худудий бошқармаси қарор қиладилар:

1. Жиззах вилоят ҳоқимлиги, касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ҳамда Савдо-саноат палатаси худудий бошқармаси томонидан ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича 2019-2021 йиллар учун ишлаб чиқилган Минтақавий келишувнинг бажарилишини назорат қилиш ва иш жараёнида юзага келадиган масалаларни ечимини таъминлаш доимий комиссияси таркиби 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Вилоят, шаҳар ва туманлар ҳоқимликлари, касаба уюшмалари туман (шаҳар) кенгашлари ҳамда Савдо-саноат палатаси худудий бошқармаси тасарруфидаги шаҳар, туман ахборот-маслаҳат марказларига, ушбу минтақавий келишувда кўзда тутилган тадбирларни бажарилиши бўйича доимий комиссияга мунтазам ахборот бериб бориш вазифаси топширилсин.

130928 11 19

3. Вилоят телерадиокомпанияси, «Жиззах хақиқати» ва «Джизакская правда» газеталарига Минтақавий келишув борасида амалга оширилаётган ишларни кенг ёритиб бориш тавсия этилсин.

4. Мазкур қарор бажарилишини назорат қилиш уч томонлама комиссия зиммасига юклатилсин.

**Жиззах вилоят
ҳоқими**

[Handwritten signature]

Э.Салиев

**Жиззах вилоят Касаба
уюшмалари ташкилотлари
бирлашмаси Кенгаши раиси**

[Handwritten signature]

Н.Пардаев

**Ўзбекистон Савдо-саноат
палатаси Жиззах вилоят
худудий бошқармаси бошлиғи**

Ғ.Усмонов

Вилоят ҳокимлиги, вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ҳамда вилоят Савдо-саноат палатаси вилоят ҳудудий бошқармасининг 2019 йил "27." красно даги 01-2185 сонли қўшма қарорига 1-илова

Келишувнинг бажарилиши устидан назорат қилувчи уч томонлама комиссия

ТАРКИБИ

1. О.Сагторов - вилоят ҳокимлиги иқтисодиёт ва ижтимоий ривожлантириш масалалари мажмуи котибияти мудир.
2. А.Ихтиёров - вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси ўринбосари.
3. И.Абдурасулов - вилоят Савдо-саноат палатаси ҳудудий бошқармаси бошлиғи ўринбосари.

Комиссия аъзолари

4. У.Нушаров - вилоят ҳокимлиги иқтисодиёт ва ижтимоий ривожлантириш масалалари мажмуи котибияти бош мутахассиси.
5. Х.Муртозов - вилоят Савдо-саноат палатаси ҳудудий бошқармасининг ҳуқуқий масалалар бўйича сектор мудир.
6. Ш.Чўтанов - вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгашининг меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудир.

**Жиззах вилоят ҳокимлиги,
Жиззах вилоят касаба уюшмалари
ташкilotлари бирлашмаси,
Савдо-саноат палатаси Жиззах худудий
бошқармаси ўртасида ижтимоий
-иқтисодий масалалар бўйича
2019-2021 йиллар учун**

МИНТАҚАВИЙ КЕЛИШУВ

Жиззах шаҳри - 2019 йил

**Жиззах вилоят ҳокимлиги, Жиззах вилоят касаба уюшмалари
ташкilotлари бирлашмаси ва Савдо-саноат палатаси Жиззах худудий
бошқармаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича
2019-2021 йилларга мўлжалланган
МИНТАҚАВИЙ КЕЛИШУВ**

1. Жиззах вилоят ҳокимлиги (бундан буён - “Ҳокимлик”), Жиззах вилоят касаба уюшмалари ташкilotлари бирлашмаси (бундан буён - “Касаба уюшмалари”), Савдо-саноат палатаси Жиззах худудий бошқармаси (бундан буён “Иш берувчи”) кейинги ўринларда “Тарафлар” деб аталувчи мухтор вакиллар тимсолида:

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонун ҳужжатларига ҳамда ташкilotларнинг уставларига амал қилиб;

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг беш устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясига амал қилган ҳолда;

фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, мустақил Ўзбекистон манфаатлари устуворлигини эълон қилиб;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегияси”га асосланган ижтимоий йўналтирилган эркин бозор иқтисодиётини шакллантиришга кўмаклашиш заруриятини тасдиқлаб;

давлат, иш берувчи ва ходимларнинг ижтимоий масъулияти муҳимлигини эътироф этган ҳолда;

ходимлар ва иш берувчиларнинг ҳуқуқлари ва ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилишни таъминлаш борасида ўзаро амалий ҳамкорлик қилиш, аҳоли ҳаёт даражасини ошириш, жамиятда ижтимоий тотувлик ва барқарорликни сақлаш учун самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш мақсадида ижтимоий шериклик тамойилини амалга ошира бориб;

ижтимоий-иқтисодий масалалар хусусида келишиб, сиёсат олиб боришнинг умумий принципларини белгилаб берувчи мазкур Худудий келишувни туздилар (бундан буён “Келишув”) ва ўз зиммаларига қуйидаги йўналишлар бўйича мажбуриятларни олдилар.

I. Иқтисодий, маҳаллий ишлаб чиқаришни ҳамда тадбиркорликни ривожлантириш.

2. Жаҳон бозорида мамлакат иқтисодий рақобатбардошлигини янада ошириш, иқтисодий сектор ва тармоқларини модернизация ва диверсификация қилиш, экспорт салоҳиятини кенгайтириш, инвестицион фаолликни кучайтиришга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишни давом эттириш мақсадида Тарафлар келгуси даврда қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

- таркибий ўзгаришлар сиёсатини амалга ошириш, саноатни диверсификация қилиш, ишлаб чиқаришни техник ва технологик жиҳатдан модернизация қилиш, ахборот-коммуникация тизимларини кенг жорий этиш ҳисобига миллий иқтисодий рақобатбардошлигини оширишга доир ишларни ҳамкорликда амалга ошириш;

- инвестиция муҳитини, жумладан, корхоналар, аҳоли, хорижий инвесторлар инвестицияларини рағбатлантириш, ишлаб чиқариш ва инфратузилмани модернизация қилиш ҳамда ривожлантиришга маблағ сарфлаётган хўжалик субъектларини рағбатлантириш механизмларини такомиллаштириш ҳисобидан янада яхшилашни таъминлайдиган аниқ мақсадли чора-тадбирларни ҳаётга тадбиқ этиш;

- иқтисодийда хусусий мулк улушини ошириш, соғлом рақобат муҳитини шакллантириш, фаолиятнинг барча соҳаларида давлат иштирокни камайтириш бўйича ислохотларни янада чуқурлаштириш;

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 5 октябрдаги “Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама ҳимоя қилишга ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-4848-сонли Фармонини бажариш бўйича келишилган чора-тадбирларни қабул қилиш;

- аграр секторда таркибий ўзгаришларнинг сифат жиҳатидан янги босқичга ўтиш, шунингдек, фермерлик, деҳқон ва шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш, етказиб берилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари учун самарали ўзаро ҳисоб-китоб механизмларини ишлаб чиқиш ва бу маҳсулотларни саноат асосида қайта ишлаш кўламини кенгайтириш орқали мамлакат озиқ-овқат ҳавфсизлигини янада мустаҳкамлаш.

II. Меъёрий ижодкорлик ишларида иштирок этиш ва ходимларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш.

3. Мавжуд норматив ҳужжатлардан фойдаланиш ва ҳуқуқий майдонни кенгайтириш йўли билан ходимларнинг меҳнат, ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ва

манфаатларига риоя этилишини таъминлаш мақсадида, Тарафлар қуйидагиларни ўз зиммаларига оладилар:

- ходимларнинг меҳнат ва бошқа ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига тааллуқли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқишда вилоят касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси иштирокини таъминлаш.

4. Иш берувчилар, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари раҳбарлари, олий ва ўрта махсус касб-хунар таълими муассасалари битирувчиларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш борасида тизимли ишларни амалга ошириш.

5. Касаба уюшмалари аниқлаган қонунбузарликлар мансабдор шахслар томонидан бартараф этилмаган ҳолатларда, юридик шахсларнинг юқори органлари билан ижтимоий шериклик ва мулоқот асосида ходимларнинг меҳнат ҳуқуқларини судгача ҳимоя қилиш тизимини жорий этиш.

6. Меҳнат кодексининг 101-моддасида назарда тутилган ҳолларда, меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилинишида касаба уюшмасининг олдиндан розилигини олиш масалаларини бажарилиши устидан жамоатчилик назоратини олиб бориш. Меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббусига кўра бекор қилишга розилик сўраб киритилган тақдимнома касаба уюшма кўмитасида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши Раёсатининг 2016 йил 19 апрелдаги 2-11-сонли қарори билан тасдиқланган “Касаба уюшмаси органида иш берувчининг тақдимномасини кўриб чиқиш тартиби” асосида кўриб чиқилишини таъминлаш.

6.1. Корхона, ташкилот ва муассасаларда Иш берувчи ва ходим ўртасида меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларни, меҳнат шартномасида назарда тутилган меҳнат шартларини қўлланиши юзасидан келиб чиққан келишмовчиликларни ҳал этиш мақсадида икки томонлама Якка меҳнат низолари комиссиясини тузиш;

6.2. Якка меҳнат низолари комиссияси ўз фаолиятини қонун ҳужжатлари ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси томонидан тасдиқланган ва Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш Вазирлиги билан келишилган (12.01.2015 й., 20-66с, 15.01.2015 й., 01-СП) тавсияларга асосан ишлаб чиқилган Низомга мувофиқ олиб бориш.

7. Касаба уюшмаларининг меҳнат қонунчилиги бузилишининг олдини олиш борасида вилоят ташкилотлари, муассасалари ва идоралар билан тизимли ҳамкорлигини таъминлаш.

8. Сайёр қабуллар, ишонч телефонлари тармоғини кенгайтириш орқали ижтимоий-меҳнат масалалари юзасидан аҳоли билан қайта алоқа механизмининг янада такомиллаштириш.

9. Вилоят ташкилотлари, муассасалари, корхоналар, нодавлат нотижорат ва бошқа ташкилотлар, шу жумладан тадбиркорлик субъектларининг Халқаро Меҳнат Ташкилотининг конвенциялари нормаларини ташкилот локал ҳужжатларига киритиш бўйича ишларни амалга ошириш.

III. Меҳнатга ҳақ тўлаш, даромадлар ва аҳолининг турмуш даражаси.

10. Тарафлар келгуси даврда аҳоли даромадлари ва турмуш даражасини оғишмай юксалтириб боришни, вилоят фуқароларини ижтимоий қўллаб қувватлашни кучайтиришни назарда тутувчи чора-тадбирлар мажмуи амалга оширилиши зарур деб ҳисоблайдилар. Бу мақсадда Тарафлар қуйидагиларни ўз зиммаларига оладилар:

- мазкур Келишувнинг амал қилиш даврида меҳнаткашларнинг реал иш ҳақи ва даромадларини ошириш, ялпи ҳудудий маҳсулот таркибида меҳнат ҳақи улушини **30 фоиздан** кам бўлмаган миқдорда сақлаб туришга доир чоралар кўриш;

- ижтимоий шерикларга меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солишда ва иш ҳақи ўз вақтида тўланишини таъминлашда жамоа келишувлари ва шартномаларининг ролини оширишга, иш ҳақидан қонунчиликда кўзда тутилмаган ушлаб қолишларга йўл қўйилмаслигига доир қўшимча чора-тадбирлар кўришни тавсия этиш;

- иш ҳақи ўз вақтида тўланиши, энг кам иш ҳақи стандартларига риоя этилиши, энг кам меҳнат ҳақи Ягона тариф сеткасинининг биринчи разряди ставкасидан кам бўлмаслиги устидан давлат ва жамоатчилик назоратини кучайтириш;

- жамоа шартномаларида иш ҳақи иш берувчиларнинг айби билан ўз вақтида тўланмаганлиги учун уларнинг жавобгарлигини, шу жумладан моддий жавобгарлигини назарда тутиш;

- меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тариф қисми ва тарифга қўшимча қисми ўртасидаги мақбул нисбатни давлат томонидан ва жамоа шартномалари воситасида ўрнатилишини таъминлаш;

- иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар, нафақалар миқдори қонунда белгилаб қўйилган энг кам миқдордан паст бўлишига йўл қўймаслик;

- аҳоли даромадлари ва турмуш даражасини оғишмай юксалтириб боришни, вилоят аҳолисини ижтимоий қўллаб-қувватлашни назарда тутиб, минтақада нарх-наволар ўзгариб боришига, инфляция даражасига қараб меҳнатга ҳақ тўлашни тартибга солишда ва ўз вақтида тўланишини таъминлашда жамоа келишувлари ва шартномаларининг ролини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар кўриш.

IV. Меҳнат бозорини ривожлантириш, аҳолини иш билан таъминлашга кўмаклашиш.

11. Меҳнат бозорининг самарали фаолият юритишини таъминлаш ҳамда аҳолини иш билан таъминланганлик даражасининг оширишни ўз мақсади деб эътироф этган ҳолда Тарафлар янги иш ўринларини яратиш, кадрлар салоҳиятини сақлаб қолиш ва ривожлантириш борасида кучларни бирлаштириш зарур деб ҳисоблайдилар ва қуйидагиларни ўз зиммаларига оладилар:

- ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш;
- ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни молиявий қўллаб-қувватлаш;
- бандлик йўналишлари, тармоқлар ва ҳудудлар кесимида аҳоли бандлиги йиллик дастурларини ишлаб чиқиш ва бажариш бўйича тизимли чора-тадбирлар амалга оширилишини таъминлаб бориш. Бунда барқарор иш ҳақини ва ҳавфсиз меҳнат шароитларини таъминловчи доимий иш ўринлари, айниқса қишлоқ жойларида иш ўринлари яратилишига алоҳида эътибор қаратиш;

- Халқаро Меҳнат Ташкилотининг услубиёти бўйича ҳисоблаб чиқилган умумий ишсизлик иқтисодий фаол аҳолининг ижтимоий мақбул даражасидан ошмаслигини таъминлаш, ишсиз фуқароларни касбий тайёргарликдан ўтказиш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, шунингдек уларни ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб қилинишини кенгайтириш;

- бўш иш ўринлари ярмаркаларини ўтказиш ва ушбу ярмаркаларда аҳолининг иш топишда қийналаётган заиф қатламларини иш билан таъминлашга алоҳида эътибор бериш;

- Олий, ўрта махсус таълим муассасалари битирувчилари, Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари сафидан муддатли ҳарбий хизматдан қайтган шахслар ва ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламларининг бошқа тоифаларини ишга жойлаштиришга ҳар томонлама кўмаклашиш;

- меҳнат бозорини таҳлил қилиш асосида меҳнат бозорида талаб юқори бўлган касблар бўйича мутахассислар тайёрлашни, касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини мутахассислиги бўйича ишга жойлаштирилишини таъминлаш, ёш мутахассисларни ўз иш ўринларида қўнимлилиги учун иш берувчилар масъулиятини ошириш;

- ижтимоий шериклар томонидан янги иш ўринлари яратилиши ва ишсизлик даражаси камайтирилиши устидан давлат назорати ва жамоатчилик мониторингини йўлга қўйиш, касаба уюшмалари вакилларини ҳокимликлар ҳузуридаги тегишли ишчи комиссиялар таркибига жалб этишга кўмаклашиш;

- чакана савдо, умумий овқатланиш ва қурилиш ташкилотларида ходимлар сони ва меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг энг кам меъёрларига риоя этилишини биргаликда назорат қилиш, бошқа кичик бизнес субъектлари учун шу каби талаблар ишлаб чиқирилиши ҳамда жорий этилиши чораларини кўриш;

- туманларда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ва Меҳнат вазирлигининг 2016 йил 1 августдаги 27-24 к/к – сонли қарори билан тасдиқланган “Фермер хўжаликларида меҳнат муносабатларини тартибга солиш, ходимлар сони ва иш ҳақи фондининг энг кам меъёрларини белгилаш тўғрисидаги низом” талабларига риоя этилишига кўмаклашиш;

- Юридик шахсларнинг тугатилиши ва қайта ташкил этилиши натижасида бўшатиб олинган ходимларнинг қонуний ҳуқуқларига риоя этиш, уларни қайта ўқитиш, малакасини ошириш ва ишга жойлаштиришга кўмаклашиш;

- Меҳнат миграциясини ҳуқуқий тартибга солиш, шунингдек, қайтиб келаётган мигрантларни ишга жойлаштириш бўйича амалий чоралар кўриш.

V. Меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлиги.

12. Меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлигини ҳамкорликнинг устувор йўналишларидан бири деб ҳисоблаган ҳолда, Тарафлар ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

- 2019-2021 йилларда меҳнат шароитлари ва муҳофазасини яхшилашга доир ҳаракат дастурини қабул қилиш ва бунда корхоналарда “яшил иш ўринлари”, яъни муносиб меҳнат шароитларига эга иш ўринлари ташкил этишни кўзда тутиш;

- ишлаб чиқаришда шикастланиш ва касб касалликларининг олдини олиш, шунингдек, уларнинг пайдо бўлиш сабабларини бартараф этиш ишларини амалга оширишга эътибор қаратиш, меҳнат шароитлари ва муҳофазаси, sanoat ва экологик хавфсизлик ҳолатини давлат назорат органлари билан ҳамкорликда текширишни амалда кенг қўллаш.

13. Қуйидагилар устидан давлат ва жамоатчилик назоратини кучайтириш:

- иш берувчиларнинг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тизими билан тўлиқ қамраб олиниши;

- корхона, ташкилот ва муассасаларда меҳнат муҳофазаси бўйича тадбирларни молиялаштириш;

- иш ўринларини меҳнат шароитлари ва ускуналарнинг шикаст етказиши мумкинлиги бўйича шаҳодатдан ўтказиш;

- ташкилотлар раҳбарлари ва бошқа мансабдор шахсларидан меҳнат шaroитлари ва муҳофазаси, шунингдек, ишлаб чиқаришда бошқа барча бахтсиз ҳодисалар ва касб касалликлари тўғрисида ахборот олиш;

- меҳнат муҳофазаси аҳволини ўрганиш, иш берувчиларнинг меҳнат муҳофазаси бўйича жамоа шартномалари ва келишувларида кўзда тутилган мажбуриятларни бажаришини назорат қилиш;

- ишлаб чиқариш объектлари ва ишлаб чиқариш воситаларини синаш ва фойдаланиш учун қабул қилиш комиссиялари ишида ҳамда тиббий-меҳнат эксперт комиссияси мажлисларида мустақил экспертлар иштирок этиши;

- техник тартибга солишга оид меъёрий ҳужжатлар ва меҳнат муҳофазаси масалалари бўйича норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда иштирок этиш;

- ишлаб чиқаришда меҳнат муҳофазаси талабларининг бузилиши ва бахтсиз ҳодисаларни яширганликда айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш тўғрисида тегишли органларга муурожаат қилиш;

- меҳнат муҳофазаси бўйича ваколатли вакилларни сайлаш, ўқитиш, малакасини ошириш, жамоа шартномаларига улар ўз фаолиятини самарали амалга ошириши учун шaroитларни яратиш мажбуриятини киритиш.

14. Меҳнат муҳофазаси бўйича қоидалар ва нормаларни қайта кўриб чиқиш, ишлаб чиқиш ва жорий этиш дастурини ўз вақтида ва сифатли амалга ошириш бўйича ишларнинг мувофиқлаштирилишини таъминлаш.

15. Меҳнат муҳофазаси масалаларининг муҳим ўрин тутиши ҳақида жамоат фикрини шакллантириш бўйича оммавий ахборот воситалари орқали кенг тушунтириш ишларини олиб бориш.

16. Касаба уюшмалари томонидан “Меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлиги бўйича жамоатчилик назоратини ташкил этиш юзасидан Республика кўрик-танлови”да иштирок этиш мақсадида туман (шаҳар), вилоят кўрик-танловларини ташкил этиш.

VI. Ижтимоий кафолатлар, ижтимоий ҳимоя.

17. Ишлаётган фуқаролар ҳамда уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилиш, муносиб ҳаёт учун меҳнат қилиш шарт-шaroитларини яратиб бериш мақсадида Тарафлар ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги ПФ-5635-сон Фармони билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили”да амалга

оширишга оид Давлат дастури” ижроси таъминланишига ҳар томонлама кўмаклашиш;

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрдаги "Кексалар ва ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-2705-сонли Қарорини амалга оширишга ҳар томонлама кўмаклашиш;

- ҳар бир маҳаллада ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлар, имконияти чекланган болалар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш учун ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан "Наврўз" ва "Мустақиллик" байрамлари арафасида мақсадли умумхалқ хайрия ҳашарларини ўтказиш;

- жамоа шартномалари ва келишувлари орқали кам таъминланган оилаларга, болали оилаларга, уруш ва меҳнат фахрийларига моддий ёрдам кўрсатиб бориш;

- бирлашма ва иш берувчилар томонидан ёлғиз кексаларга, шунингдек "Саҳоват" ва "Мурувват" уйларига моддий кўмак чораларини қўллаш;

- бизнеснинг корпоратив ижтимоий масъулиятини кучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш;

- энг кам миқдори қонун ҳужжатларида назарда тутилмаган компенсация тарзидаги қўшимча тўловлар тўланишини жамоа келишувлари ва шартномалари орқали жамоатчилик назорати тартибида назорат қилишни йўлга қўйиш;

- ногиронлар ва ёшлар меҳнатидан фойдаланиш мақсадида улар учун қўшимча иш жойлари ташкил этувчи корхоналарга имтиёзлар берилишини кўриб чиқиш.

VII. Маънавий-маърифий ишлар, жисмоний тарбияни оммалаштириш ишлари, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш.

18. Тарафлар ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

- иш берувчиларга ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини ҳар йили маданий дам олдириш, туризм ва соғломлаштиришни ташкил этиш чораларини кўриб боришни тавсия қилиш;

- ҳар йили ишловчи кам таъминланган ва кўп болали оилалар аъзолари, Чернобил АЭСидаги фалокатни бартараф этиш иштирокчилари, байналминалчи жангчилар, ишлаётган меҳнат фахрийлари ва ногиронлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси олдида хизматлари бор шахсларнинг маълум миқдорини қасаба уюшмалари санаторийларида ижтимоий суғурта бюджети маблағлари ҳисобидан бепул соғломлаштиришни кўзда тутиш;

- ёз мавсумида болаларнинг болалар соғломлаштириш оромгоҳларида дам олиш ва соғломлаштирилишини ташкил этишга қаратилган тизимли чора-тадбирларни амалга ошириб бориш;

- болалар соғломлаштириш оромгоҳларида “Меҳрибонлик” уйлари тарбияланувчиларини соғломлаштирилишига кўмаклашиб бориш;

- болаларни соғломлаштириш учун замонавий шароитлар яратиш, болалар соғломлаштириш оромгоҳларида сменалар сонини кўпайтириш ҳамда уларни модернизация қилишга алоҳида эътибор қаратиш;

- ходимлар ва уларнинг оила аъзоларининг фойдали ҳамда мазмунли хордик чиқаришларини ташкил этиш мақсадида маънавий-маърифий, маданий-оммавий ва спорт тадбирларини ҳамкорликда ўтказиш, ички туризмни ташкил этиш;

- маданият, жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, меҳнаткашларни маданий дам олишини таъминлаш мақсадида маданият саройлари, марказлари, спорт-соғломлаштириш муассасаларини талаб даражасидаги моддий-техник аҳволда сақлаб туриш учун маблағ ажратиш. «Маънавият соатлари»ни ўтказиб бориш.

VIII. Аёллар ва ёшлар учун қўшимча кафолатлар.

19. Тарафлар аёллар ва ёшлар учун Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларида назарда тутилган кафолатларга риоя этишни ва имтиёзлар беришни ўз зиммасига олган ҳолда қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

а) Халқаро Меҳнат Ташкилотининг қуйидаги Конвенцияларига оғишмай риоя этилишини таъминлаш:

- “Зўраки ёки мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-сонли Конвенция;

- “Тенг аҳамиятли меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларга тенг ҳақ тўлаш тўғрисида”ги 100-сонли Конвенция;

- “Оналикни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги 103-сонли Конвенция;

- “Мажбурий меҳнатни тугатиш тўғрисида”ги 105-сонли Конвенция;

- “Меҳнат ва иш турлари соҳасида камситишлар тўғрисида”ги 111-сонли Конвенция;

- “Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида”ги 138-сонли Конвенция;

- “Болалар меҳнатининг оғир шакллари тақиқлаш ва йўқ қилишга доир шошилинч чоралар тўғрисида”ги 182-сонли Конвенция.

б) Жамоа шартномаларида аёллар ва ёшларга имтиёзлар бериш, улар учун маънавий ва моддий қўллаб-қувватлаш чораларини қўллаш масалаларини назарда тутиш, шу жумладан:

- ҳомиладорлик ва туғиш таътиллари кунини узайтириш;

- болали аёлларга моддий ёрдам кўрсатиш ва қисқартирилган иш вақтини ўрнатиш;

- касб-хунар таълими муассасаларининг битирувчиларига меҳнат муносабатлари соҳасида қўшимча имтиёзлар ўрнатиш;

- узоқ муддат фойдаланиладиган товарлар харид қилиш, уй-жой қурилиши, шунингдек сафарбарлик чақируви захирасида хизматни ўташга ҳақ тўлаш учун ёш ходимларга фойзсиз ссудалар бериш.

в) Битирувчи ёшларни ишга жойлаштирилишини ва иш жойларида кўнимлилигини алоҳида назоратга олиш.

г) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 мартдаги ПҚ-4235-сонли “Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги Қароридида кўзда тутилган кафолатларга риоя этилишини ҳамда имтиёзлар берилишини таъминлаш.

20. Ҳар бир меҳнат жамоасида “Устоз-шогирд” тизимини жорий этиш. Бунда, таълим муассасасини тамомлагандан кейин биринчи марта ишга қабул қилинган ходимга бир йил давомида тажрибали ходимни “Устоз” сифатида бириктириш ва “Устоз” ходимларни рағбатлантириш миқдорини жамоа шартномаларида аниқ белгилаш.

IX. Ижтимоий мулоқот ва ижтимоий шерикликни ривожлантириш.

21. Тарафлар, ижтимоий-меҳнат муносабатлари соҳасидаги муаммоларни маданий йўл билан ҳал этиш услуби ҳисобланган ижтимоий мулоқот ғоясига содиқлигини эълон қилиб, ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

- долзарб ижтимоий-иқтисодий масалаларни муҳокама қилиш учун касаба уюшмалари фаоллари ва иш берувчиларнинг Ҳокимият, вилоят ташкилот, муассасалари ва идоралари вакиллари билан давра суҳбатларини ташкил этиб бориш;

- Касаба уюшмалари ва иш берувчилар бирлашмаларининг қонуний ҳуқуқларига риоя этиш, уларнинг қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилган тартибда тузилишига ва фаолият юритишига тўсқинлик қилинишига йўл қўймаслик;

- Халқаро меҳнат ташкилотининг “Бирлашмалар эркинлиги ва касаба уюшмаларига бирлашиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги 87-сонли Конвенциясига мувофиқ ташкилотларда ходимлар вакиллариининг эркин фаолият юритиши учун шароитлар яратишга кўмаклашиш;

- кичик бизнес ташкилотларида ижтимоий-меҳнат муносабатларини жамоа шартномалари асосида тартибга солиш амалиётини кенгайтиришга ёрдам бериш.

22. Ягона музокара жараёнини тадбиқ қилиш мақсадида қуйидагиларни тавсия этиш:

- тегишли корхона, ташкилот, муассасаларда жамоа шартномаларини март ойидан кечиктирмай тузишни;

- жамоа шартномаларини бажариш якунларини меҳнат жамоалари умумий йиғилиш (конференция)ларида тегишли йилнинг 1 апрелидан кечиктирмасдан кўриб чиқишини.

23. Касаба уюшмаларининг қарорлар қабул қилиш жараёнидаги иштирокини таъминлаш мақсадида қуйидагиларни тавсия этиш:

- вилоят Касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси раҳбар ходимларини Халқ Депутатлари вилоят Кенгашининг тегишли масалалар бўйича доимий комиссиялари таркибига киритиш ва йиғилишларида кузатувчи сифатида иштирок этишларини;

- бошланғич касаба уюшмаси ташкилоти раҳбарини корхонанинг бошқарув органларига киритилишини.

Х. Келишувнинг амал қилиши, уни амалга ошириш механизми ва бажарилиши учун тарафларнинг жавобгарлиги.

24. Мазкур келишув 2019-2021 йиллар учун тузилган бўлиб, навбатдагиси қабул қилингунга қадар амалда бўлади. Келишув Жиззах вилоятининг барча туман (шаҳар) худудларида амал қилади.

25. Мазкур келишув вилоятнинг барча туман ва шаҳарлари хусусияти билан боғлиқ бўлган муайян ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал қилиш шартларини белгилайди.

26. Мазкур келишувнинг айрим меъёрий ҳолатлари тармоқ келишувларга ва жамоа шартномаларига киритиш орқали амалга оширилиши лозим.

27. Мазкур Келишувга имзо чеккан ҳар бир Тараф, унинг мақсадлари рўёбга чиқарилиши учун ўз ваколатлари доирасида масъулиятни тан олади ва юзага келиши мумкин бўлган муаммоларни ҳал этишда ҳамкорлик қилиш мажбуриятини олади.

28. Тарафлар мазкур келишувнинг амал қилиш даврида қуйидагиларни зарур деб ҳисоблайдилар:

а) ижтимоий-меҳнат муносабатларининг энг муҳим масалалари юзасидан Тарафларнинг манфаатларига тааллуқли қарорлар қабул қилишдан олдин ўзаро маслаҳатлашувлар ўтказиш;

б) ҳар йили камида бир марта Келишув бажарилишининг бориши ва якунларини муҳокама қилиб бориш.

29. Мазкур Келишувга имзо чеккан Тарафларнинг ҳар бири унга аввал олинган мажбуриятларнинг бажарилишига тўсқинлик қилмайдиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан таклифлар беришга ҳақлидир. Ушбу таклифлар Тарафларнинг ўзаро розилиги билан қабул қилиниши мумкин.

30. Мазкур келишувнинг бажарилиши устидан назоратни Тарафлар томонидан тасдиқланган уч томонлама комиссия амалга оширади.

Жиззах вилоят

хоқими

Э.Салиев

Жиззах вилоят Касаба
уюшмалари ташкилотлари
бирлашмаси Кенгаши раиси

Н.Пардаев

Ўзбекистон Савдо-саноат
палатаси Жиззах вилоят
худудий бошқармаси бошлиғи

Ғ.Усмонов